

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 156. szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Előfizetés: Éves 12 kor., 6 hónapra 6 kor., negyedévre 3 kor.
Melyekből a postaköltségek 10 fillér.
Hónaponta 4 kor., negyedévente 12 kor., évente 48 kor.
Magyarországon minden vasárnap és esztendőnként

Márczius idusa.

Némuljon el e napon a pártviszály zaja! hulljanak le a válaszfalak, melyek a haza polgárainak, a társadalomnak különböző osztályai között emelkednek, — a hazaszeretet lángoló lüzében olvadjanak egygé érzelmeink, hiszen ma, a huszadik század tavaszán, ötvenkettedik évfordulóját ünnepeljük Magyarországon újraébredésének.

A régi harcosok időkben, midőn nemzet nemzet ellen, testvér testvér elleni harcban, szakadatlan küzdelemben emészté erejét, hogy az ádáz küzdelmek olykor szüneteljenek, hogy a fegyvercsörgés zaja pihenőt tartson, a nemesebben gondolkozó lelte megállapítottak egy napot, amelyet Treuga Dei-nek, Isten békéjének neveztek, a melyen az egymás ellen törő, az egymással szemben álló vérengző hadaknak is pihenni kellett.

Legyen ez a nap, ez a márczius tizenötödike, a magyar haza minden polgára előtt ilyen Isten-béke napja, haragot és gyűlöletet felre téve üdvözöljük egymást e napon a Szabadság, Egyenlőség és Testvériség dicső háromságának szent nevében.

Oh mert ez a nap soha nem halványuló fényével ragyog hazánk újabb történetének vértől írott, dicsőséggel koszorúzott lapjain méltó — hát, hogy évről-évre, unokákról unokákra megünnepeljük e napot, a melyen a hazaszeretet nagy nevű bajnokai kibontották azt a háromszínű zászlót, a melyre a Szabadság, Egyenlőség és Testvériség eszméjét írták fel, soha nem halványuló örök betűkkel.

Egy évezreddel ezelőtt, a népek nagy bölcsőjéből, Azsia síkjairól, egy szabad nemzet indult útnak, a mely népről ezt mondja a költő:

„... Vad, napba néző volt ez,
Merész önvérért vesztegetni untalan.”

Elindult hogy új hazát alkosson magának e szép hon virányain, — és a mit ők, a dicső ősök megalkottak, az él és virágozik ma is, mert a szabadság vágya, a szabadság hő szerelme, soha

nem adt ki e nemzet fiainak keblében.

Voltak ugyan szomorú napok, esztendőök, sőt évszázadok is a haza életében, a midőn a nemzet géniusza gyászfátyolos arccal hullatta könyeit, az elnyomott szabadság rablánczaira, — a midőn a nemzet ellenségei már ki nyújtották kezüket a haláharang kötele után, hogy megkondítsák azt a haldokló szabadság felett, — de a szabadság olyan eszme, olyan ideál, mely nem hal meg soha, — olyan szikra, mely a nemzet géniuszának egyetlen szárnylegyintésére újra lángra lobban, és ha annak lángra lobbant szövétnekét egy Bethlen, Boeckay, Rákóczy és Kossuth kezei emelik fel, akkor ez a lángra lobbant szikra — százezer harczi kiállításának szövétnekét, egy egész nemzet vesztésének szövétnekét, egy egész bibliai történetnek szövétnekét, és győzelem sugarkevel araszítja szét a hon felett.

Legy hát hozsánával üdvözölve őb dicső Szabadság e mai napon újraéledésnek 52-dik évfordulóján!

De lehetett volna e ott igazi szabadság, a hol egy azon országnak lakói kiváltságosokból és szolgálkból állottak, a hol a jog és kötelesség úgy volt elosztva, hogy az egyik résznek minden jog, a másikkal minden kötelesség jutott osztályrészül? Pedig így volt nálunk 1848 márczius tizenötig. De ekkor a kiváltságos nemes kezét fogott a pónal, a kastély leszállt a kunyhóhoz és így szólott hozzá: Ime megosztom veled jogaimat és átveszem kötelességeidet, egyenlő résznél legyen jogban és kötelességben, fogjunk kezét egymással és egyesült erővel döntünk le a válaszfalakat, a melyek közöttünk, évszázadok során át, emelkedtek. — hiszen a jog nagyobb, a teher könnyebbé lesz, ha megosztjuk azokat.

Nagy szó, dicső eszme s még dicsőbb valóság volt ez, mely a rab-szolgát emberré, a jobbágyot szabad polgárrá, a polgárok millióit egységes, erős nemzetté tette.

Hozsánával üdvözöljük hát e napot, az Egyenlőség nagy évfordulóját!

De a nemzet szabadsága csak úgy lehet hosszú életű, a jogegyenlőség csak úgy tehet erőssé egy nemzetet, ha annak fiait a testvériség nemes érzelme fűzi egybe. — Mindnyájan ösmerjük ama példabeszéddé vált történetet a midőn a haldokló atya ágya köré gyűjté három fiát, és egy összekötött nyálal vesszőt adva kezükbe, mondá nekik, hogy törjék el azt, mindhárman megpróbálgattak vele, de egyiknek sem sikerült. — Oldjátok szét a nyálalot, mondá az atya és egyenként törjétek el a vesszőket. Ez aztán sikerült. »Lássátok, mondá az atya, az összetartás erőssé, törhetlenné, a szét-huzás pedig gyengévé tesz!»

Igy van ez az országok életében is. A testvéri összetartás erőssé teszi a legkisebb nemzetet is, míg a belső viszály miatt: »Mint oldott kéve széthull nemzetünk.«!

Oh, pedig hányszor felütötte átkos fejét, nemzetünk ezeréves múltjában, hányszor mutogatja rémképét ma is a viszályföldöge, — hiszen — nagy szegényünkre — már szinte példabeszéddé vált:

„Átok verte meg a magyart,
Mert az soha együtt nem tart.”

A szabadságharc katasztrófája felett kesergő költő és így énekel nemzetünk-ről:

„Nem az erőszak, nem kétségbeesés,
Belső viszálya, óh az győzte le.”

De félre e szomorú emlékekkel! hiszen a testvériség ünnepét üljük e mai napon. — És ha valahol e világon, úgy e sok nyelvű és vallásfelekezetű hazában van legnagyobb szükség az összetartásra, a testvéri egyetértésre. — Ne kérdezük hát egymá tól, hogy ki milyen nyelven imádja Istenét, hanem a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy ünnepén, a hazaszeretet közös érzetében egyesülve, egymásnak testvérjobbát nyujtva, e haza minden polgára egy szívvel és szájjal kiáltja: Éljen hazánk, e szép Magyarország!

Szendy Lajos.

Hírek.

* **Kinevezés.** A budapesti főügyész Schönb Rezső zombori ügyészségi írnokot, a szolnoki ügyészséghez írnokká nevezte ki.

* **Személyi hír.** Szemző István zombori nagybirtokos kedden este Budapest-ről Zomborba érkezett.

* **Allandó vallászmányi tag ülés.** Zombor szab. kir. város allandó vallászmánya holnap, márczius hó 16-án délután 4 órakor ülést tart.

* **Színügyi bizottsági ülés.** Zombor szab. kir. város színügyi bizottsága márczius hó 16-án délután fél 5 órakor ülést tart.

* **Március 15-ike Zomborban.** Az ünnepély programja: 1. 1900. évi márczius hó 15-én este 6 órakor a városháza nagytermében: Rákóczy nyitány. Kéler Bélától. Játsza a kaszinó egyetli dalárda zenekara. 2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértési Károly rend. bizottsági elnök. 3. Talpra magyar. Szotyori Nagy K. éneklő a kaszinó egyetli dalárda. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Szalay Frigyes. 5. Március 15 incedy Lászlótól. Szavalja Prokopy Imre. 5. Hymnus. Éneklő az iparos dalárda. H. Ugranyaznap este 8 órakor a polgári kaszinó helyiségében társasvacsera. Egy teríték ára 2 korona 40 fillér. A vacsorán hűgylek is részt vesznek. A zombori felső kereskedelmi iskola tanártestülete és ifjúsága is hazafias lelkesedéssel áldoz a nagy nap megszentelt emlékezetének. A kereskedelmi iskola tanári testülete ezzel is fényes tanúbizonyságát adja, hol kulturális hivatásának magasztos munkáját az igaz magyar hazafias érzés szelleme lengi át. Az ünnepély programja a következő: 1. Talpra magyar; meklő az ifjúsági énekkar. 2. Március 15. Költemény Trencsény Károly tanártól. Szavalja Drázsits M. felső o. t. 3. 1848. március 15. Emlékezés. Irtó és felolvassa Bokor A. felső o. t. 4. Petőfi és Jókai. Költemény Abrányi E. től. Szavalja Kókay K. felső o. t. 5. Rákóczi-induló. Cimbalmom előadja Piery A. felső o. t. 6. Kossuth sírja. Költemény Abrányi E. től. Szavalja Schön S. felső o. t. 7. Hymnus. Éneklő az ifjúsági énekkar. 8. Magyar dalok. Előadja az ifjúsági zenekar. Az ünnepély kezdete d. e. 8 órakor.

* **A zombori Sport-Egylet választmánya** vasárnap délelőtt 11 órakor ülést

tartott szüneti Győrffy Géza kir. tanácsos pénzügyigazgató elnökölte alatt a Csataonicea külön termében. A választmány tagjai közül megjelentek. Adzsics János, dr. Alföldy Árpád, Csavosi Lajos, dr. Czvetkovits Péter, dr. Gaál István, Prokopy Imre, Reisz Lajos, dr. Sajtós Samu, Szűcs Károly. Az ülésen elhatározottak, hogy az egyesület újuló felhívásokat bocsájt ki a megye pénzintézeteihez és tekintélyelvez adakozásért az allandó otthonra. Az egyesület dr. Sajtós Samu indítványára belépett a Magyar atletikai szövetségbe. Végül a hátralekösök beperlése is elhatározottak.

* **Kamara zene Zomborban.** Ugy látszik kezd az emberekben a szépművészetek iránti érzék őbredezni. A vagyonos és előkelő osztály kezd érezni, hogy a jólakott gyomornál még más valamire is van szüksége, s hogy ezt a valamit a pezsgő és cigány muzsikája nem pótolja. Aztán meg ennek az osztálynak többé -- kevésbé jól nevelt gyermeke nemesebb törekvéssel indul az élethez, szórakozásnak nem a profán néphez méltó berugas és dorobólásban találja fel, hanem a szépművészetek pártolása és az abban való tevékeny részvétel által véli elérni. Az ifjabb nemzedék nemes ambíciója feltétlenül visszahat a szülők gondolkodására s innen magyarázható meg az a társadalmi életben jelentkező tünet, hogy azok, a kik a legparányibb érzéssel sem bírtak idáig a szépművészetek respektálására, azok ma kezdenek érdeklődni minden e téren mutatkozó jelenségek szemben. Ily érdeklődéssel fogadják közönségünk azon zenei élvezetet, a mely a kamara zenének bemutatásával ígérkezik. Csavojáts János, Krudy Géza, Vujit Péter és Paul Kálmán a városháza nagy termében minden valóságosság szerint már szombaton, e hó 17-én este 8 órakor megkezdik a vonós négyes egykust, a mely két hetenkint ismétlődni fog; ezzel városunk értelmiségének alkalmat fog nyújtani, hogy a komoly klasszikus irányú zenével megismerkedve -- a léha, értéktelen operetti s más ilyenféle muzsikát a valódi értékre redukálja. Értékelésünk szerint ezen ingyenes s mindenki által látogatható estélyeken az előadandó darabok oly módon lettek beosztva, hogy kezdetben a könnyebb kaliberű klasszikus művek kerülnek előadásra, s így a zenei műveltségnek alsóbb fokán állók is megérthetik s zenei érzéküket finomítva a komplikáltabb s nehezebb stílusú, zenei művekre előkészíthetik. Az első előadás,

melyről különben külön értesülni fogunk, Schubert és Mendelssohn, vagyis a régebbi klasszikusok műveiből fog állani. Ez lesz azonban mutatva egy Jodasson féle Andante, a mely átmenetet képez a régi klasszikusoktól a modern zenére. Ezen sokat ígérő estélyek megteremtéséért első sorban az új polgármesternek, Hauke Imrénnek tartoznak köszönettel, a ki belátva a négyes társaság önzetlen vállalkozásának kultur missióját -- a városháza nagy termét a legnagyobb készséggel e célra átengedte.

* **Március 15-ike Ó-Morovicán.** Ezen örökké emlékezetes nemzeti ünnepet, a hármas eszme születésének évfordulóját Ó-Morovica község közönsége is méltóan ünnepli meg. A polgári kör által kiküldött ünneprekező bizottság nagy plakátokkal hirdeti a nagy nap megünneplését és hívja meg a közönséget az ünnepélyre, melynek műsora a következő: 1. Emlékezésed. Tartja id. Kovács Gyula. 2. Nemzeti dal. Szavalja Eötvös Ferenc. 3. Kossuth é. Szavalja Nagy Bálint. 4. Március 15-én. Szavalja Faragó József. 5. Előre. Szavalja ifj. Kovács Gyula. 6. Az ország zászlója. Szavalja Simon János. 7. Feltámadás. Szavalja Faragó József. 8. Záró beszéd. Tartja Schadt Ignác.

* **Március 15-ike Baján.** Hagymányos kegyelettel ünneplik Baján a magyar szabadságharc hajnalhasadásának évfordulóját. Az agg hűvödéke a délelőtti folyamán háláadó istentiszteleten vesznek részt a plébánia-templomban, a hová dobpergés és trombitaszó mellett vonulnak. A legutóbb iskolában emlékünnepet rendeznek, a hol szokásokban szavaltokban méltatják a nagy nap jelentőségét. Este társas vacsorára jönnek össze a nagy idők tanúi. -- A kaszinóban is lesz diszvacsera március tizenötödikének megünneplésére.

* **A haldokló Sándor.** Széll Kálmán miniszterelnök folyó hó 5-én leiratot intézett Szabadka szab. kir. város közönségéhez, hogy Sándor községnek közigazgatásilag Szabadkához leendő eszotlatásán tárgyában Bács-Bodrogh vármegye közönségével lépjen érintkezésbe. Ily értelmű tárgyalások már két ízben, még pedig 1874 és 1888-ban folyamatban voltak, azonban részben a törvényhatóságnak, s még nagyobb részben Sándor községnek ellentállása folytán mindkét ízben eredménytelenek maradtak. A miniszterelnök

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE” TARCZAJA

Múlt és jelen.

Irtó: G. E.

Nemes, dicső szokás megünnepelni évfordulóját azoknak a magasztos eszméknek mozgató erőinek, melyek a magyar nemzet népjogának kivívására vezettek. Szerzte szíjlel és szent földön, -- melyet amnyí véráztatott s melyet mégis oly hősiösen tudtak megvédelmezni elődeink, -- ünneplik e napot.

Évről, -- évre telelevenítik, megörökítik e nap nevezetes mozzanatait, felújítják keblükben az emberek ama kor minden fázisát, reményeit, reméit, diadalait, viadalaít, örömes keserveit, mely megilletődéssel beleképzelve magukat az elmúlt, zivatáros időkbe.

Dicsőülők, istenítők a hősök, a bajnokok, kik e maroknyi nemzet jogait védelmező, szomorú s mindazáltal felemelő, a jövőre mindig bátorító harcban hullottak el.

Egy könyösepp földül az emberek szemébe, midőn a hősök hőségét, a bajnokok bajnokait, a marttyork marttyrját, Kossuth La-

jost emlegetik. Érté rajognak, érte lelkesednek és méltán, mert ő márczius 15-ike legkimagaslóbb alakja, a magyar szabadságnak, függetlenségnek és önállóságnak örökké világító fátylaja, hűdőkölő eszmenykepe!

Mintha most is látnók piros arcát, a lángész sugaraiban ragyogó kék szeméit, mintha most is hallanók szavának zengő muzsikáját, szónoklatának tárotagó harsogását! . . .

Márczius 15! Te mindent bearanyozó eszlag! Léted világít, mint a nap, de szemünk bele nem tekinthet! Bevilágítod fényes sugaraiddal e föld sötéttségét, életre fakasztd a bimbókat, lángra gyújtod a szíveket, röpködesre az elméket! Bátorítod, erőt adsz a lankadozóknak, lesujtod, porrá morzsolod az ellenel vétkezőket.

Mennyi remény, mennyi vigasz, mily roppant boldogító öröm fűződik nevedhez és mennyi kín és fájdalom, szívél--leket megmegrázó esemény lakozik benned! az emberi szabadság, jog, törvény, egyenlőség testvériség méltó kifejezője vagy! Neked köszönhetjük, hogy vagyunk s leszünk.

A mi a magyar évszázadokon keresztüli érzett, óhajtott akart, de nem remélt, e napon öltöl magára testét, Nemzeti felvirágozásnak alapköveje.

A gondolat számtalas teste a sajtó a rabbillinesek leodázva magáról, utal től s egymásután lövelte golyóit a zsarnokok közzé.

Legyen béke, szabadság, egyetértés! Ezzel kezdődött az örökké emlékezetes 12 pont: ez volt a szabadságsajtó első fényugara. Micsoda eszmék! Soha e kerek világon ily eszmék nem hangzottak s nem is fognak elhangzani.

S ki volt az a fiatalember, kit a nép oly odaadással, szeretettel, lelkesedéssel vett körül, ki volt az, ki a nemzet fülébe dalolta, harsogta a szabadsájtó legelső szüleményét: „Talpra magyar”-t?

A természet legillatosabb virága, a nemzet első s világhírű költője, a szabadság marttyra . . . a kiskőrösi mészáros fia „Petőfi Sándor.”

Márczius 15! Te szülted a szabadságharza két legnagyobb marttyját, Kossuthot és Pelőfit. Kossuth és Petőfi ti ikerestvérek

átiratát a községnek Szabadkához való elcsatolásának szükségességét azzal indokolja, hogy miután az államfoglalom szabályozása előjából hozott határozatok alapján Szabadka szab. kir. városnak kisebb állategészségügyi kerületekre való előnyös felosztását Sándor község kedvezőellen fekvése nagy mértékben hátráltatja a községnek megkívánja, hogy Sándor község főigazgatói hatóságáról lemondjon és közigazgatásilag Szabadka város területébe átkeltesse.

*** Köpködő színigazgató.** A mi publikumunk is már sok dolgot hallott a kritikusok és direktorok egymás között előfordult civodásairól. Nekünk is volt résznünk benne. Az idegesség e megtestüléséül a legcélszerűbb fölrórtás is elég nagy indulatok felkeltésére. Peccatur infra et extra, muros. Csak hogy Pesti Ilás Lajosnak, a szabadkai színház direktorának a Bácskai Hirlap tudósítójával szemben elkövetett merénylete mégis a legnagyobb undort keltő az összes direktori merényletek között. A B. H. így írja le az esetet: "Tegnap este a „Tót leány” előadása alatt az első felvonás közben Pesti színigazgató szokása ellenére több ízben benézett a színházba, megtudni akarva azt, vajlon ott van-e a szokásos helyen lapunknak színházi referense Braun Henrik (Quasimodo). A mikor a helyén a lapunk egy másik munkatársát látta, kiment és az első felvonás végzetéül bement a „Pest szálloda éttermébe, minden áron találkozni akarván kritikusunkkal. Az étteremben többen voltak, egyik asztal mellett állt Braun Henrik, ki minden gyanu nélkül nézte a kártyázókat. Mikor Pestit megpillantotta, e szavakkal: „jó estét direktor ur!” üdvözölte. Az igazgató hozzá fordult és felindult hangon ezt mondotta: „maga mond nekem jó estét? eddig maga köpködött én rá, most én képnem le magát” és arezul köpte. Szini kritikusunk nem tudta mire valóni az izulást, csak ezt kiáltotta a tüzöz színigazgató után: „ezért még számolunk”. Az igazgató felháborító merénylete arról is inkább megtörténteként a jelenléteket, mivel mindegyika tudta, hogy éppen lapunk kritikusát nem szolgált erre az multra, miután az egész szöveg alatt a legkíméletesebb eljárás tanúsította az igazgatóval és társulával szemben és sokszor szemet hunyt, amikor az igazgató megérdemelte volna a támadást. Lapunk szerkesztője a gyalázatos eset után azonnal visszaküldte a színházi tisztelet-

jegyet és a mai nap folyamán mint értesülünk a „Bácskai Újság”, „Népszava” és hihetőleg a többi lapok is visszaküldik tiszteletjegyüket. Az eset híre csakhamar elterjedt az egész városban, mindenütt kínos feltűnést keltett, mindenki elítélte az igazgatót, aki a legnagyobb pártfogójával szemben ilyen kvalifikálhatlan eljárást merészkedett elkövetni.

*** A baja-bátaszéki Dunahíd az országgyűlésen.** A kereskedelmi társza költségvetésének tárgyalása alkalmával a mult hétfőn dr. Lázár György, Szeged város I. kerületének országgyűlési képviselője nagyobb szabású beszédet mondott, a melynek során a baja-bátaszéki Dunahíd ügyét is megemlítette. A beszéd ide vonatkozó részét a következőkben adjuk: „A harmadik kérdés, amelyre a kereskedelmi miniszter figyelmeztet fölhívja, az Alvidék forgalmi érdeke. A Dunának Baja és Bátaszék között való áthidalásának kérdése ez. Hogy ezen áthidalás által Baranya, Tolna, Csongrád, Békés, Arad, Bihar és a bácskai és bánáti megyéknek forgalma 110—120 százaléki viteldjkülömbözetet nyerne, hogy csak ezen áthidalás folytán volna értékesíthető az alvidék javára Tolna és Baranyának a földben levő kincsei, hogy a Duna a felső részen 9 helyről áthidalva, az alvidéken azonban egy helyen, hogy mily nagy hatással volna ez a Duna két partján élő népek tömörülésére és a nemzeti öntudat fejlesztésére: ezek annyiszor elmondattak már bróstrókban, képviselőházi és küldöttségi szónoklatokban, hogy ezeket ezáltal hővében tagláni nem akarja. Valóban majdnem szígyenletes dolog, hogy a víziépítési technikának mai fejlettsége mellett az ország két legzadagabb, a gazdasági fejlődésre leginkább utalt vidéke, illetőleg ezen vidék vasúti összeköttetésének végpontja évtizedek óta szinte szígyenkezve áll ott Baja és Bátaszékkel egymással szemben, óriás hátrányára a magyar közzgazdaságnak és valóban szígyenre a magyar faj körtülkintő és produktív képességének. Valahánykor ránézek Magyarországi közzgazdasági térképére és látom ott ezen defektust és eszembe jutnak azon gazdasági hátrányok, amelyek az egész országra, de különösen az alvidékre nézve ebből származnak, mindannyiszor eszembe jut Horátiusnak azon mondása, amelyet én nem a kereskedelmi miniszter urra, hanem a mai generáció enerzsiájának fogvatékoságára kívánok alkalmazni: „Aetas

parentum deior avis tulit nos nequiores.” En teljesen oszton azon véleményyt, amelyet a magyarországi kereskedőknek a mult éven tartott második országos kongresszusa e tekintetben kifejezett a t. képviselőházhoz intézett emlékiratában. Azon meggyőződésben vagyok, hogy azon, hála Istennek, úgy hiszem, már idejét multa kereskedelmi és általános politika, amely minden kulturái, politikai és gazdasági tényezőt az ország fővárosában koncentrált, ez idő szerint már elérte célját, elérte politikai és ethikai jogosultságának véghatárát. Fővárosunk immár felemelt fövel sorakozik Európának bármely metropolisza mellé, a nélkül, hogy az előrpléstől tartania kelle; nincs emélfogva szükség arra, hogy a vidék rovására a főváros tovább mesterfészesen emeltesse.”

*** Márczius 15-ike Új Szivacsos.** Az 6- és új szivaci dalárda a szabadság feltámadásának ötvenkettedik évfordulóját emlékműpályával üli meg, amelynek műsora a következő: I. 1900. márczius 15-ikén d. e. 9 órákor háláadó istentisztelet a róm. kath. templomban II. Este 7 órákor Huber szölldőjea nagytermében: Ünnepi megnyitót. Tartja Rakita László. — Szózat: Enéki a dalárda vegyeskara. — Márczius Idusán. Irta Herold Gyula jk. Szaválja Topál M. Imre. — Nagy idők. Irta Torkos László. Szaválja Hetteszheimer Judiska k. a. — Emlékbeszéd. Tartja Herold Gyula B. — Hymnus. Enéki a dalárda vegyeskara.

*** Háláadó szt. misék.** A márczius 15-iki nagy nemzeti örömműnep alkalmából a zentai katólikus templomokban ünnepélyes háláadó szentmisék lesznek. Reggel 8 órákor a Szt. István templomban, 9 órákor pedig a Szt. Szív templomban lesz megtartva a háláadó szt. mise.

*** Baleset vagy büntény?** A felső szent-ivának most nem fogynak hi a szent-ivánokból. Csak a mult héten esett meg a híres szent-iváni farsang és már újabb hír ad okot igazolom. Mult vasárnap Kanász János ottani gazdamester a falu alatt elvonuló vízzel felt árokban halva találták. Kanász aznap kocsin utazott Jankovczára és pénzt is vitt magával; midőn az árokban holttestét megtalálták, már a pénz nem volt nála, a kocsit és a lovakat az ároktól nem moszta találták meg, ezért valószínű, hogy Kanász büntényének eseti adozatul, de az sem kizárt dolog, hogy Kanász részegen lefordult a kocsiról és úgy fulladt az árokba, a nála volt pénz pedig elverhette Jankovczon.

*** Államsegély és adomány.** A földmivélségügyi miniszter 1200 korona államsegélt, a Bajai takarékpénztár pedig 50 korona adományt utalványozott a gyümölcsészeti együletnek.

*** Bezerédj Pál** selyemtenyészési miniszteri megbízottat működésének 20 éves fordulójára alkalmával dr. Hegdűs Aladár Baja polgármestere a város közönsége nevében melegen üdvözölte. Az üdvözlőre Bezerédj a következő választ küldte: „Nagyságos polgármester ur! Működésem 20-ik évfordulója alkalmából Nagyságos és Baja város közönségének szives megemlékezését a legbensőbbben őszintén köszönöm. Baja városa az országban azon helyek egyike, melylyel működésem első percétől kezdve szorosabb érintkezésben állok és így ugyszólván lépten-nyomon ismerik tevékenységemet. Az eredményt azonban ne egyedül nekem tulajdonítsák, mert oly vállalkozást, mint a minő egy ipar meghonosítása, sikeresen elvégezni egy ember nem képes. Ehez megkívántatik a polgártársak jóindulata, hazafias támogatása, sőt ennél még több: együtt működése. Hogy ezen támogatást ugy Baja város lelkes közönségénél, mint majd kivétel nélkül az egész ország összes lakóinál megtaláltam, tette nekem lehetővé

valátok! Te voltál, ki oly ellenállhatlanul lelkesítettél, te pedig, ki oly szívhez szólóan daloltál!

Oltárt e két matlinka! Old le sarudat magyar nép, ha e napon e szent földön jársz, mert ez ünnep nem hiú csillóság, hanem igaz isten tisztelet. Borulj le magyar ez oltár előtt, melynek neve: „szabadság”!

Igen, — ez volna a helyes út, a helyes irány. De 48 óta sokat változott a világ. Az önzetlenség, a haza iránti áldozatkészség ma már letűnő fényben van. Nem látjuk a hazafiban a hazafit, az ifjútban az ifjút, ki szíve egész melegével, esze teljes erejével a haza javára szolgálna. Mindenütt az önzés, az egoizmus félszkelte be magát megfertőzve még az igazak lelkiéletét is. Idealizmusról szó sincs, vagy ha van, ott előtérbe nyomul az anyagi érdek, a materializmus. A mit az ifjuság ma cselekszik, az mind csak száraz fellobbanás, csupa hiúság, stréberkedés! Mily változása ez az időknek. Még csak 52 esztendő muld el 48 márczius 15-étől, s már is megfellekünk köteleességünkről: hűek maradni elődeinkhez.

Mindenütt a fényezés, mennél gyorsabban növekvő vagyon, a könnyebb megélhetés a főcél. Fájó érzet fogja el keblünket... Nem szabad megfellekünk a legfelsőbb eszmények szolgálatáról, mert jövőnk el van veszve. E maroknyi nemzetnek nem a materializmus, hanem igenis az idealizmus nyújthat lüktező erők.

Nem szabad felednünk azokat az áldozatokat, melyeket apánk érteletünk, az utódokért tettek, nem szabad burkot vetnünk az eszmékre, melyek napnál fényesebben világítanak, hadd lássa, hadd hallja, hadd olvassa, férfi, nő, gyermek egyaránt. Ezekből merítsünk erőt, kitartást a jövőre. Mert ha ezeket a magasztos eszményeket elfelejtjük, akkor bekövetkezhetik, a mit a költő szorongó szívvel s iszonyú látomásban jósolt.

„Elszórnak majd az éjszaki

[vad szelek

S idegen nép tombol hamva-

jitok felett”

(Arany)

üdvöset mívelni. Ezen hazafias jóindulatért úgy személyen, mint az ügy iránt, fogadja kérem Nagyságod és Baja város közönsége legbensőbb hálás köszönetemet. Hazafüni üdvözzettel: Bezerédj Pál. — E levéllel kapcsolatban jelenthetjük, hogy a miniszteri meghatalmazott ur jóindulatát Baja iránt azzal is kimutatja, hogy minden valószínűség szerint már a jövő év folyamán Baján selyemfonó gyárat építtet. Vajjon Bácska többi részéből tudomást vetke-e Bezerédj ünnepéről?

* Március 15-ike Új-Verbáson.

Az új verbászi kaszinó mint minden évben, úgy ez évben is méltó ünnepélylyel üli meg a magyar szabadság feltámadásának évfordulóját. Az ünnepély március 14-én este 8 órákor a kaszinó helyiségében tartatik meg a következő programmal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szózat. Eneki a dalárda. 3. Szavaltat. Előadja Kramer Márton. 4. Honfidal. Eneki a dalárda. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Székely Sándor gimn. tanár. 6. Szavaltat. Tartja Pechan József. 7. Tavasz elmúlt. Eneki a dalárda. 8. Szavaltat. Előadja Ferencz Miklós gimn. tanár. 9. Hymnus. Eneki a dalárda.

* **Márczius 15. Ó-Becsén.** Ó-Becséről írják: Lapunk multkorai számában már jelezte, hogy az összes helybeli társadalmi körök elnökei érkeztetést tartottak, melyen elhatározták, hogy a március 15-ikét a régi jó szokáshoz híven együttesen ünnepelik meg. Az ünnepély műsora így van egybe állítva: Reggel 8 órákor felvonulás a Magy. Népkörhöz. A menet zeneszóval két irányból indul ki. Az egyik csoport a külvárosi polg. olvasókörből jön, melyhez csatlakozik az Egyetértési kör és felvonul a kath. olvasókör elé; a másik menet szintén zeneszóval a tiszparti földmives egylettől indul ki és hozzá csatlakozván az iparos olvasókör ungasanak a fentnevezett helyre megy, hogy egyesüljenek a kath. olvasó körrel, a legényegylettel a dalkörrel és az ipartestülettel. Itt sorakoznak fel az öreg 48-as honvédek is. Innen a Rozmaring-utczán át a fő-utczára vonulnak, az önkéntes tűzoltó egylet, és a gazdasági egylet fog csatlakozni. Ezután a népkör elé vonulnak, hol a nemzeti szövetség, a nőegyletek, a kereskedelmi kör és a hivatalnokok fognak csatlakozni. Onnét a róm. kat. templomba vonulnak, hol 9 órákor hálaadó isteni tisztelet lesz. Szt. mise után az egyesületek felvonulnak a község háza dísztermébe, hol a következő ünnepély fog végbe menni. 1. „Szózat” éneki; dalkör. 2. Elnöki megnyitó Tartja: Reiszli Sándor. 3. „Előre” Tóth Kálmántól, szavalja: Jankovics Jenő. 4. „Ünnepi beszéd” Elmondja: Csupor Gyula. 5. „Mi a haza?” Pósa Lajostól, szavalja: Sági György. 6. „Himnusz” éneki; a dalkör. Ezután levonul az ünnepély közönség a Szabadság szobor elé, hol a koszorú letévesztés alkalmával Gőndör Ferencz alkalmi beszédet mond. — Az ünnepély műsora igazán gondosan van összeállítva.

* **Filoxera a megyében.** Bács-Bodrog vármegye Bodrog-Monostorszeg községe szőlőiben a phylloxera jelenléte még állapítatván, nevezett községi határa a földművelésügyi mini zter 97564/99. számú rendeletével zár alá helyeztetett.

* **Jóváhagyás.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a „Zenta-vidéki” halászi társulat alapszabályait folyó évi 14125. számú rendeletével jóváhagyta.

* Lapunk könyvnyomdájában tanoncz felvétetik.

* **Apáczák az iskolaszékben.** Az óbecsei róm. kath. tanító testület a most alakított iskolaszékbe szótöbbséggel két a „Miaszonyokról” nevezett tiszta iskolánémet választott be a tantestület képviselőjévé. Nem hallottunk még arra esetet

hogy egy tantestület, főleg oly tekintélyes — 24 tagból álló — mint az óbecsei is, a szerzetes renden levőkől küldjenek ki képviselőt a világi iskolaszékbe, de erre oka volt az óbecsei tanítóknak. Ugyanis ez alkalommal a hece-káplánon beleavatkoztak a tanítók eme legbensőbb és teljesen egyéni szent ügyükbe is és hogy ezáltal érjenek a felsőbb hatóságtól kieszközöltek oly döntést, a mely jogot ad az apáczáknak a kiküldött választásába befolyalni, azaz őket a világi tantestület rendes tagjai sorába sorozza. Amde a tanítók nagy többsége belátta, hogy ez a mód a tanítóknak egymás ellen való tüzelése, éppen azért — a kartársi szeretettel tolvaj elűrtbe — megállapodtak abban, hogy az egymás ellen való törés helyett inkább lemondanak a kiküldetés előnyéről és rokonszenyűk jelölés az új tagok iránt szótöbbséggel kiküldtek az iskolaszékbe két apáczá nénikét. Ez az eset mindenesetre intő példa az intézőknek arra, hogy a „ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes” módszert a tanügyi kérdéseimél ne alkalmazzák, de másrészt dicséretes útmutató, hogy miként kell a tanügyi férfiaknak összetartással módot találni arra, hogy a diadalom az igazság serpenyőjét nyomja le.

* **Az óbecsei Ipartestület** tisztújító közgyűlése vasárnap délután volt. A választás iránt nagy volt az érdeklődés, a mit az is bizonyít, hogy öt féle szavazó lap is járt. A szavazás eredményeként elnök lett: Nagy Károly főlegyházi, jegyző: Horváth László, ügyész: Csupor Gyula. Az elnöki tisztség igazán aravalló emberre esett, a ki értelmességénél és jelleméről akaraterejénél fogva bizonyára mindenkor az iparoság javát fogja előmozdítani. Az új elnök szép szavakban köszönte meg a bizalmat és ígérte, hogy az iparosok javát szívén fogja viselni. A gyűlés végén Csupor Gyula rámutat az ipar derengő hajnalára, a mely a fővárosban megindult és országszerte követett iparpártolási mozgalomban nyilvánvaló és kívánja, hogy ez kedvező sikert arasson.

* **Márczius 15. Ó-Becsén.** A nemzet szabadságának magasztos ünnepét az idén az összes társadalmi egyletek támogatásával a Magyar Népkör rendezte. Az ünnepély műsora a következő: reggel 9 órákor mise, innen felvonulás a városháza dísztermébe, itt a dalkör énekel, Csupor Gyula ny. főbíró alkalmi beszédet mond, lesz két szavaltat és ismét karének. Ezután az ünnepély tömeg levonul a Szt. István téren levő Szabadság-szoborhoz, a hol az egyletek azt megkoszorúzzák. Este bankett lesz a magyar népkör helyiségében, a hol a még elő besei 48 as öreg honvédek megvendégeltetnek.

* **Egyházmegyei hír.** Az ó-morovicai lelkészség plébániái rangra emeltetvén, Schaedl Ignác ottani lelkész plébánosá ki nevezetett.

* **Szabaddán** a Nemzeti kaszinó március 15-ét saját palotájának dísztermében ünnepli meg. Az estélyi programja a következő: A szabaddai Dalárda nyitánya (Hymnus). 2. Dr. Lipozencsis Lázár ünnepi beszéde március 15-éről. 3. Dr. Csillag Károly költeménye. 4. Dr. Balogh Lajos emlékbeszéde a kaponyai hősről. 5. A dalárda „Szózat”-ot énekel. A műsor után ünnepi bankett. A bankett esti 8 órákor kezdődik. — A szabaddai ipartestületi dalárda, mint minden évben, az idén is kivonul a szabadságharc vértanújának, Paganininek sírházhoz. Az ünnepély programja a következő: Az emlékoszlop megkoszorúzása. Szózat. Eneki az ipartestületi dalárda. Emlékbeszéd. Elmondja Hirth Lipót. Talpra magyar. Szavalja Majland György. Előre. Költemény Tóth Kálmántól. Szavalja Gőnczy Károly. Hymnus. Eneki az ipartestületi dalárda.

* **Márczius 15-ike Zentán.** Március 15-ikét a zentai függetlenségi kör következő programmal ünnepli meg: 1. Március 15-én reggel 8 órákor gyűlékezés a kör helyiségében. Gerber Jakab vendéglőjében, honnan az alsóvárosi templomba vonulnak zászló és zeneszó mellett a 9 órákor tartandó istentiszteletre, istentisztelet után kivonulás a felsővárosi sírkertbe, hol az elesett honvédek sírja megkoszorúztat és Erdújhelyi Menyhért alkalmi beszédet mond. 2. Esti fél 8 órákor a kör helyiségében szavaltat és felolvasás és ezek után társasvacsora lesz.

* **Adán** is megünneplik márciusi idusát. Az ünnepély programja: I. Gyűlékezés. 1. Csütörtökön reggel 8 órákor minden egylet saját helyiségében gyűlékezik. 2. Fél 8 órákor kiindulás a Kelemen-térré. 3. Negyed 9 órákor bevonulás a r. kath. templomba. 4. 9 órákor hálaadó istentisztelet. II. Kelemen-teren. 1. Hymnus. Eneki a dalkör. 2. Emlékbeszéd. 3. Talpra magyar. Petőfitől. 4. Kossuth-induló. Eneki a dalkör. 5. Kivonulás az emlékkereszthez. III. Emlékkeresztnél. 1. Emlékbeszéd. 2. Az emlékkereszt megkoszorúzása. 3. A honvédek előtt. Molnár Sándortól. 4. Szózat. Eneki a dalkör. 5. Visszatérés.

* **Március 15-ike Paesérben.** Paesér községi hazafias közönsége a magyar Szabadság. Egyenlőség. Testvériség” születés napjának évfordulóját, március 15-ét szép emléktünnepel ünnepli meg. Az emléktünnep sorrendje: 1. Reggel 9 órákor istentisztelet az ev. ref. templomban. 2. Reggel 10 órákor a község háza udvarán: a) Hymnus. Eneki a dalárda; b) Csak magyarok legytünk. Szavalja Kincses Sándor; c) Nyugosznak ök; éneki a dalárda; d) Emlékbeszéd Tartja Hajdu Zsigmond; e) Kossuth nóta; Eneki a dalárda; f) Előre. Szavalja Lakos Sándor; g) Szózat; éneki a dalárda.

* **Orvosság a földúrsora ellen.** Nem egyszer hallottuk, hogy a szegényebb parasztagdálkkal szemben az úrsorának legveszedelmesebb módját is alkalmazzák a lelketlen úzerek. A megszorult paraszt p. o. 200 kor. kölcsön fejében egy hold földet enged át ingyen használatra kamatképen mindaddig, míg a pénz vissza nem fizeti. A dolog vége az, hogy az a hold föld utóvégre is a hitelező kezére vándorol. A kir. kuriának ujonnan megjelent IX. számú döntvénye ez ellen orvosságot tartalmaz. A döntvény ugyanis kimondja, hogy az olyan kötelezvényt, a melyben az adós kamat fejében ingatlan haszonélvezetét engedti át a hitelezőnek, telekönnyvileg egyáltalán bekebelezni nem lehet. Ebben a döntvényben még említi is több van kimondva. Az tudniillik, hogy az ilyen kölcsönügyleteket (a melyek 1848 előtt nagyon divatosak voltak) az 1852. évi ősiségi parancs egyáltalán tiltotta, azok tehát a bíró előtt semmiek s azokból semmi jog sem származik. Az adós tehát, a kit ilyen úrsorába keverték, ha már úrsoravádat nem akar emelni, a földjét egyszerűen vissza veheti; s ha a hitelező perbe fogja, nem tartozik mással mint pedig a tőkével. — A bíró még azokat a hasznokat is vizsgálja neki itélni, a melyeket a hitelező tőle földhaszonélvezetben elvitt. Sőt ezeket a hasznokat külön visszaparélhatja, mivel érvénytelen lévén az üzlet, az utána fizetett földhaszonbeli kamatok is visszatérítendőek. Szóval csak a tőkét kell visszatéríteni. Mindezt jó tudni a községi jegyzőknél, mindenféle papoknak, tanítóknak, földbírtokosoknak stb., kik hivalkodó vagy állásuknál fogva a gyámoltalan köznépet védelmezni tartoznak.

* **A szonatarifa reformja.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a képviselőház multheti ülésén tartott nagyszabású beszédében többek között bejelentette

a személy- és podgyászdíjszabásnak reformálását, melyvel már egy régézzett s már igen gyakran kifogásolt hibáját a zónatartifának óhajtja megszüntetni. Ugyanis a zónatartifa mostani szervezetében csak a szomszédos és a távolsági forgalom fejlesztését, mozdítását előkülönösen, míg a középtávolságban a fejlődés nagyon hátra maradt. Az a reform, mit Hegedüs Sándor bejelentett a háznak, jelentékenyen hozzá fog járulni ahhoz, hogy az annyira elhanyagolt középtávolságok forgalma élénküljön. A kereskedelmi miniszter ezuttal a 3—14 zónákat le fogja szállítani és egyuttal ki fogja tolni. A leszállítás és kitolás mértékét nem jelezte, de hangsúlyozta azt, hogy a továbbiakra nézve nem lesz lényeges áremelkedés. A másik, nem kevésbé fontos reform a podgyászdíjszabásokat illeti. A módosítás itt abból fog állani, hogy a miniszter a suly rendszert hozza be, de azért a zónákat meghagyja. Így a közeli távolságra olcsóbb lesz a podgyasz díjszabás és az emelkedés is arányos és méltányos lesz.

* **Március 15-ike Gomboson.** A gombosi központi „Polgári olvasókör” tradícióhoz híven az idén is fíradozás a március 15-iki néptünetpely rendezésén. Több férfi és hölgyiszavolót nyert meg e nemes ügynek. Díszszónokul Hernády Márton állomásfőnök kéretét föl. Az anyagi karral kiékesített dalárda már szorgalmasan tanulmányozza a hazafiságból duzzadó magyaros darabokat. A programm fölülte változatos, melyben a családok érdeklődésének fölkelése végett az egyesített állami iskolásgyermekiek is tevékeny részt vesznek. Ha az idő meg nem hiúsítja a kivonulást, szép ünneppely ígérkezik. Elhatároztatott, hogy az ünneppelyt társas vacsora követendő, melyen az egyenlőség nagyobb dokumentálása céljából hölgyeink szintén részt vesznek.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrog vármegyében márczius 1-én. Vesztség: apatiní j. O-Szapár 1 u., bajai j. Béreg 1 u., Dautova 1 u., Gara 1 u., Szántova 1 u., hodsági j. Filipova 1 u., kulai j. Torza 1 u., Új-Verbász 1 u., titeli j. Felső-Kovil 1 u., topolyai j. Bajsa 1 u. zsabylai j. Gyurgyevo 1 u. Takonykór és bőrféreg: óbecsi j. Petrovcselló 1 u., zentai j. Ada 1 u. Ragadós száj- és körömfájás: kulai j. Kula 1 u. Rühkór: bácsalmási j. Bajnok 1 u., Mélykut 1 u. újdéki járás. Temerin 1 u.

)(„A mit Jancsi nem tanult, azt János már nem tanulja!” fordított értelemben is helyes: A mihez Jancsi megszokott, arról János már le nem szokik. Jól fontolja meg tehát minden szülő, hogy milyen előnyös a gyermekeknek a mindennapi kávényós olyképen elkészíteni, hogy testi fejlődésük elősegíttessék, és a magas iskolakövetelmények által megfizetett idegzetüket és agyműködésüket csillapítsa, táplálja és erősítse. Ma már minden orvos igazolja, hogy a legjobb és legelőnyösebb kávéital, amelyet kedves kicsinyeinknek reggelire és oszonára adhatunk, a tiszta és erősen készített Kathreiner-féle Kneipp malata kávé, amelyet kedves kávéillata miatt szívesen isznak. Virágzó különösen és állandó egészségben nyilvánul hatása. Kathreiner Kneipp malata-kávéja mindennél kapható, nyitva azonban soha sem lesz árusítva, és a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner csomagokban adnak.

)(*Nem remélt változás.* Rettenetes szenvedéssel telve, nyolc év telt el a nélkül, hogy Moéder Mari asszony Yverdonban (Vadt-Kanton Svájc), bár mindenféle gyógyszerert használt, bajára enyhítést talált volna. Mi okozta ezt a rettenetes bajt, ezt a heves szivdobogást, mely csaknem az ájulásig növekedett? Mi okozta rettenetes főfájást, mely elrabolta álmát és borzasz-

tó éjjeleket teremtett? Mitől voltak a szervezetnek ezek a különös zavarai, melyek általános gyöngösöget idéztek elő és fatális végre engedtek következtetni? Valószínűleg a vérszegénység okozta ezeket a zavarokat és amint rendszeren tenni szokott, ha az ember ki van merülve, Moéder asszony a legtáplálobb étellel nem tudta elvesztett erejét pótolni. Minden undorította és a keveset, a mit evett, nem tudta megemészteni. Egy napon a pink-pilulát használt és ettől kezdve csodálatos, mindig haladó változás történt. Ereje visszatért, szivbaja eltűnt, visszajött az étvágya és az álma. — Nagyon boldog vagyok, írja a férje, hogy tudtára adhatom önnek az eredményt, melyet feleségem a Pink-pilula használatával elért. Nyolc év óta heves szivbaj és szivdobogás kizozta. A főfájás miatt nem tudott már aludni és teljesen elgyöngült. Néhány skatulya Pink-pilula elég volt arra, hogy mindezeket a bajokat előzze és kitűnő egészséget szeressen. Sárság, neurasthenia, vérszegénység okozta gyöngöség, angolkór, vitustanc a gyermekeknél, eltűnik a Pink-pilula használatával. Magyarországon a legjobb gyógyszerárban, ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertárban, Budapest, Király-utca 12.

A zombori Sport-Egylet felhívása.

Ismeretes az az apostoli munkálkodás és fíradozás, amelyet a zombori Sport-Egylet vezetők férfiai a modern sport erőt, egészséget és áldást árasztó oszminek a terjesztése körül kifejtettek.

A zombori Sport-Egyletnek legújabbban harmincz alapító tagja van: egyenként 100 korona hozzájárulással. Ezenkívül Latinovits Pál, a rigyiczai kerület nagynevű képviselője 100 koronás alapítványán kívül még 300 koronával járult az egylet alapítókéhoz.

A zombori Sport-Egylet a legjobb uton halad, hogy a nemes céljait elérje. Újabbban a következő felhívást boesájtotta ki a megye pénztünetjeihez és uraihoz:

Felhívás.

Az elmúlt évben kibocsájtott hasonló czéllú felhívás — bár annak szép eredményt mutatkozott — nem hozta meg a várt gyümölcsöt, nem szilárdíthatta meg a „Zombori Sport-Egylet” alapját olyan mértékben, amint az a további sikeres működéshez és a nagymúltú vármegyve székhelyén levő egyesület kivánatos fellendüléséhez szükséges lett volna.

Az anyagi gondok, egy alkalmas helyiség megszerzéséhez, fentartásához kellő löke hiánya kötik le az egyesület erejét, bémítják meg a sport-élet fellendülése érdekében szükséges működését s ez irányban, mint a megye székhelyén levő egyletnek, az egész megyére kiterjedő vezérszerepét.

Ismételten emeljük tehát szavunkat a vármegyve pénztünetek és egyesekhez, hogy az életre való, a már a társadalmi élet keretében nem csak beillő, de nélkülözhetetlen intézmények iránt minden alkalommal tanusított áldozatkészségüket egyletünkkel szemben ne tagadják meg s adományaikkal tegyék lehetővé, hogy a „Zombori Sport-Egylet” életelője, központja legyen a test edzést ápoló megyei intézményeknek, hogy megteremthető legyen az egylet számára nélkülözhetetlen helyi-

ség, az egyesület otthona, a honnan ezután minden erőből a sportélet, a sport-szellem, s az ezt megteremtő egyetértés nyelhesen megfelelő táplálkozást.

Felkérjük tehát, hogy akár azzal, hogy az egyletbe, mint alapító, rendes vagy pártoló tag, egyszersmindenkora fizetendő 100 korona, illetve évenként fizetendő 24 korona, vagy 4 koronával belép, avagy akármely összege adomány-nyal az egyletet czélja elérésében, segíteni méltóztatassék.

Az adományok vagy belépési nyilatkozatok a „Zombori Sport-Egylet” titkárának czímére küldendők.

Zombor, 1900. évi február hava.

Györfly Géza.

Szemző István
elnök.

Dr. Sajtos Samu
titkár.

Ó-Kanizsa, márc. 4.

A helybeli ipartestület Nagy Lajos elnöklete alatt ma tartotta rendes évi közgyűlést. Az évi jelentést Pintér Gyula testületi jegyző olvasta föl, s e jelentésben a legérdekesebbnek mondható volt azon idő tapasztalatának, eseményeinek elmondása, a melyet a testület elnöke a Kolozsvárt megtartott V. iparos kongresszuson szerzett. Élénkület, határozottabb alakot nyerni látjuk azt a vágyat, a mely a pangó magyar ipar talpra állását czélozza, a mely munkában a testület is ki óhajtja venni a maga részét. A pénzügyi dolgokon hamarosan ájtutt a gyűlés, megadván mult évre a felmentvényt s elfogadván a f. év költségvetés tervezetét, s a tisztújításra került a sor. Meghatóan szép jelenet volt az, mikor Nagy Lajos elnök, a ki e tisztelet régebb idő óta buzgalommal, lelkesedéssel tölti be, az eddig beléhelyezett bizalmat megköszönve, elnök és általán új tisztikar megválasztására hívta fel a gyűlést. Ha valaki a közcért szolgál, akarata teljes erejével, lelke buzgalommal, szive szeretetével, mint ezt Nagy Lajos is tevő, annak is ritkán teljes az öröme Félreértés, egy kis nézeteltérés mindenkinek kijut, nehogy teljes legyen az öröm. Am, ha ennek keserű izét érezte volna valaha Nagy Lajos, a mai lelkes hangulat elfeledtető azt, a mikor ugyanis az új választást elrendelve, elnöki székét oda akarta hagyni, a testület tagjai, mint egy szájt, mint egy hang, mint egy sziv dobbanása óriási lelkes éljenzés között: nem is ujra választotta, hanem vissza kényszeríté az elnöki székbe.

Az élt ember meghatott hangon mondott köszönetet, igérvén azt, amit felesleges volt igérnie: hogy olyan marad, a minő eddig volt. A többi előjáró megválasztása ezután hamar megtörtént, a miután Huszágh István, iparhatóságai biztos helyettes gratulált a választáshoz és az elnök a közgyűlést lelkes éljenzés közt zárta be; s mindannyiunk lelkében azt a hatást éreztük, hogy a mai elnök vá-

lasztás a közérdekért való önzetlen, buzgó munkálkodásnak a legszebb megjutalmazása volt.

P-r Gy-a.

Csarnok.

Apoteózis.

Ira. Tóth Kálmán.

Olyan langyos, tavaszi levegő tölti be a természetet; fakad a rügy, meg a föld is megmozdul, mert az elhullott mag tör fölfelé.

Ilyenkor fakadt a magyar nemzet szabadságának új rügye is, melyből hatalmas ág fejlődött s rajta nyílt a szabadság virága . . .

S a fakadó rügy lesz örök emléke dicső napjainknak, mert a tavasz poézisa marad, amelynek a nagy természet vala poétája. S van-e a nagy költőnek méltóbb munkája, lángolóbb költeménye, mint egy — nemzet szabadsága . . .

Minden mulandó e földön; s a titánok is vesznek napról-napra, a csoszogó hősök, azok a kék egyenruhás, mosolygó képű bácsikák sem maradhatnak közöttünk örökké, a dicső idők szimbolumának, elviszik azt a haza imádó szívet a rokkant testben a földbe. Elmulnak, elmúlnak ajkaik . . . csupán emléküik marad . . .

De tavaszal mozdul a föld is; az elhullott mag tör fölfelé . . . !

Ember, ki kutat sz nagy emberek multjában; te, ki a mit lógia képzelt alakjait, lázas kitérítással rendezheted; te, ki az igénytelen, sárgult őszi levél lehullásakor melancholikussá leszel; érdeklődöl-e honfitársaid iránt, kik egyen egyenkint, zajtalan csendben hagynak hátra azon trikolor alatt, melyet ők adtak kezetekbe?

Csilag hullás az ő haláluk . . . megdicsőülés . . .

Ilyen csilag hullást mondok el most a [Szántó bácsiról.

Csak így hitták a faluban a falúba, mankós nagy magyart. Nyolcvan esztendő aggastyán volt s mindig csak a szabadságharcról beszélt. Soha másról. Gyakran elérzékenyült s letörle az aláperdülő gyöngyöt az arcáról. Nevenapja március 19-én volt, de ő március 15-én tartotta meg. Amikor kérdezte valaki, miért teszi ezt, az öreg azt válaszolta:

— Fiaim! ifjúságom, sorsom emléke ez a nap, ott a Nemzeti Múzeum előtt léngolt fel újra a szivem, újjászülettem . . . ah, ha ti láttátok volna, mikor Petőfi szavalta a „Talpra magyart“! Csak még egyszer láthatnék hasonló jelenetet . . . Bohó kivánság! olyan idők soha nem lesznek! Ti nem tudjátok megbeesülni a szabadságotokat . . .

Meghívta az egész falut magához március tizenötödikén. Gyönyörűen tudott mesélni. Nem volt mulató ember, de a névnapján egy évben egyszer, elhozatta a cigányokat is.

Bevezetett bennünket tágas szobájába, melynek falain zöld posztóval bevont táblákon fegyverei díszlettek. Aztán el kezdett regélni tüzzel rajongással.

Tavaly, húszéves jubileuma volt márczius idusának, ismét elmentünk hozzá, de már nem igen tudott a lábán jární szegény öreg, hanem hosszas zsölyeszékében pihent. Nem akartuk tehát zavarni de az öreg marasztalt bennünket.

— Nem vagyok beteg, csak nagyon gyöngyölök; maradjanak ez az én legszebb napom, áldja meg az Isten mindnyájukat.

Maradtunk. S az öreg újra elmerült a szép emlékekben, újra más szempontból,

újra érdekesen. Ugy hallgattuk, mint a mikor a misét hallgatja a hívő. Lelkesültünk mi is ha ő könyezett, elszorult ami szívünk is; olyan édes ós hangulat fogott el mindnyájunkat . . .

A Farkas cigány megszólaltatta hegedűjét az ablak alatt: „kitétek holt testét az udvarra“ . . .

— Ugy érzem magam, — mondotta az öreg, mintha menyben volnék, mintha megfijódnék. Igyatok kezezsintatokat gyermekeim.

Maga is kezébe vett egy poharat. Egyszerre lázas pirba fut az arca, torkát köszörüli az öreg s olyan csengés nélkül hangon énekelni kezd:

„A toronyból sűrű-fekete rongy lóg,
Alatta meg sok bábész nép ácsorog.
Kérdem tőlük, mondják meg: lit
[ni újság?]

„Meghalt Kossuth, oda a szent szabadság!“
[badság!]

Aztán oda fordult gazdasszonya, Évi
[néni felé,

— Te, Évi, hívd be őket, lelkem.
Szegény öreg anyó szinte megütö-

[zött rajta,
— Híd be, no, ha mondom.

Bejttek.
Körülálltak az öreget. A cigány rá-

zendítette: „Fél lel, vitézek . . .“ Mi pedig énekeltek az öreggel. Egészen átszellemült. Már félni kezdtünk, hogy baja lesz, de ő nem engedett a nórákból, maradtunk kellet; a cigány pedig húzta egyfolytában.

— Pünk! igitok! Iszom én is!“

Mintha törszembé vált volna; majd ismét elkomorult.

— Hej csak még egyszer láthatnának benneteket negyvenévez ifjúság!

Fél karjára támaszkodott és gyöngön szolt:

— Énekeljetek!
„Kossuth Lajos azt üzenté

Elfogyott a regimentje,
Ha még egyszer azt izeni,

Mindnyájunknak el kell menni,
Éljen a magyar szabadság,

Éljen a hazá!“

Egyszerre csak visszahanyaltlót vánkösára, halotthalvány lett és elnémultak ajkai.

Kossuth Lajos üzent neki. Elment oda, ahol várták már a — többiek.

Közgazdaság.

A szőlők védelme.

Az újra virágzásnak induló magyar szőlőtermelés nem okoz művelői nek oly gondtalan örömet, mint amilyenben a régi szőlősgazdának része volt.

A betegségek egész sora támadja meg minden évben szőlőinket, csak az a szerencse, hogy aki ért az ellenük való védekezéshez, az megmenheli dűsan termő főkéit.

Újabban különösen két betegséggel gyűlt meg a szőlősgazdák baja. Az egyik a peronospora, a másik az oidium (a lisztharmat). Mind a kettő tönkre teheti a szőlőszada termését, de aki ért hozzá, mind a kettő ellen védekezhetik.

Eddig a peronospora ellen általánosan rézgálicz és mézkeverékkel védekeztek, amit vízben feloldva permeteztek a szőlő lombjára; az oidium ellen pedig tiszta kénport fújtattak a fürtökre.

Mind a két szer használata, különösen a rézgálicz és méz keveréke sok pepecseléssel és sok bajjal járt;

a beszerzésnél a termelők nagyon sok visszaélésnek és csalásnak voltak kitéve és a ki nem értett eléggé az oldatok elkészítéséhez. Biz a nagyobb kárt tett a szőlőjében, mint maga a baj, a mely ellen védekezett.

Sikerült azonban a védekező anyagokat oly alakban előállítani, a mely teljesen kész szert ad közönség kezébe és a melynek hatása biztos, a mit alkalmazhat a legegyszerűbb földmives is minden tanulás nélkül.

Ez a két szer, a mit Németországban már tíz év óta és rövid ideje Magyarországon is általánosan használnak: a dr. Aschenbrandt-féle »bordói por« a peronospora ellen és a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor az oidium ellen.

Leírjuk, hogyan védelmezhetjük meg biztosan ez új és jó szerek használatával szőlőinket a két veszedelmes betegség ellen.

A peronospora ma már általánosan elterjedett betegsége szőlőinknek, ellene minden évben kell védekeznie minden szőlősgazdának, hogy megelőzze a bajt. Háromszor kell permetezni a szőlő egész lombját. Április végén, június hó közepén és július hó közepén (esetleg augusztus hóban). A peronospora legbiztosabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle bordói por, mely réz, mézshidrátt és cukor olyan keverékéből áll a mely a bajt biztosan megöli, kárt a szőlőnövényen nem tesz és a levélzetre kitűnően tapad.

Linhart György, a magyar óvári gazdasági akadémia tudós tanára, a következőkben állapította meg kétlévi gondos kísérlet után a »bordói por« előnyét a rézgálicz és mézkeverék felett:

1. Az oldatot elkészíteni igen könnyen s nagyon rövid idő alatt lehet.

2. Az oldat erősen alkalikus hatása s véle a lomb gyenge leveleit még ügyetlen munkás sem képes leperzsélni.

3. Az oldat kitűnően tapad s olyan esők, a melyek a közönséges rézgáliczkeveréket okvetlenül lemosnák, nem képesek a zöld részekről lemosni.

4. Ha az oldat nem lesz a permetezésnél elhasználva, a megmaradt mennyiséget egy bedugaszolható hordóban huzamos ideig eltarthatjuk a nélkül, hogy az állás ártana az oldatnak.

A »bordói porból« egy hektoliter vízre adunk az első permetezéshez 1 kg, az második és harmadik permetezéshez 1—1½ kg-ot. Elfogy az első permetezésnél egy kat. holdra 4 hl. oldat, a második és harmadik permetezéshez 6 hl. oldat, kell tehát egy évben egy kat. hold szőlőre körülbelül 22 kg. bordói por, a minek ára a kg. 38 kr., vagyis egy hold szőlő permetezése, eltekintve egyéb előnytől, 2—3 firtal kerül kevesebbe, mintha közönséges rézgálicz és mézkeveréket használnánk.

A permetező oldatot a bordói porral igen egyszerűen készíthetjük el.

Lemérünk a porból annyi kg-ot,

a hány kg.-ot öhatunk egy hl. vízhez adni. Tehát 1 — 1½ kg.-ot.

Azután vesszünk egy kádat, melybe 40 liter vizet öntünk.

Ezt a 40 liter vizet folytonosan keverjük egy nyírfaseprűvel vagy karóval.

A már előbb leírt borbói port egy közönséges konyhaszitába öntjük és a viz folytonos keverése közben, beleszitáljuk a kádban levő 40 liter vízbe.

Igy a borbói por teljesen és tökéletesen felolvad. Ezután ugyancsak keverés közben, még 60 liter vizet öntünk a kádba.

A borbói port okvetlenül szitálni kell a vízbe.

A permetező lének ilyenén pontos előkészítése alig öt percnyi időt vesz igénybe. Az elkészített lé kissé zavaros halavány színű és egyenesen a permetezőgéphez önthető. Mielőtt azonban a lét a géphez öntjük, kavarjuk fel mindig jól.

Mindenki, a ki port rendel, kap használati utasítást is.

*

Az oídium (lisztharmat) a szőlők újabb, de rohamosan terjedő betegsége. Két év alatt az ország ¾-részeben elterjedt. Ez a betegség fellép a szőlő minden részén.

A lisztharmat megjelenik a leveleken kisebb-nagyobb sárga foltok alakjában, még pedig a levél felszínén. A foltoknak a levél alján nincs az a megfelelő pókhálószerű bevonatuk, ami a peronospora foltjainak megvan. Felismerhető a vesszőn párducz-foltokhoz hasonló kisebb-nagyobb foltokról, amelyek kezdetben sárgás barnák, később megsötétednek és pörköléshez hasonló nyomokat hagynak. A legveszedelmesebb azonban a lisztharmat, ha a fiatal, serélnagyságu bogyókat támadja meg.

Kezdetben piszkos lisztszerű bevonattal veszi körül a bogyókat, mely egyik bogyóról a másikra hamar terjed át és néhány nap alatt az egész fürtöt, egy tőke összes fürtjeit, és egy hét lefolyása alatt a szőlőtábla legtöbb fürtjét ellepi. Védekezés híján ezek a bogyók csakhamar rancosodni kezdenek, megfeketednek, majd megpedednek, levők kifoly, magjaik kidomborodnak a bogyó husából.

Az oídium biztos ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor. Ahol az 1899-ik évben volt már oídium, ott legalább kétszer kell poroznunk: április hó végén, június hó végén, esetleg július hó végén.

Kétszeri porozáshoz kell 8—12 kg. A háromszori porozáshoz 12—15 kg. rézkénpor, egy kat. holdra 1/3-résszel kevesebb mint a tiszta kénporból, mert a rézkénpor sokkal finomabban oszlik el és réz és mésztartalma folytán jobban tapad.

Az oídium ellen ott, a hol már az 1899. évben is fellépett, az első porozásnál és a második porozásnál az egész tőkét, egy harmadik porozásnál az összes fürtöket poroznunk kell.

A hol az oídium az 1899. évben még nem lépett fel, vigyázzanak a termelők, gondoskodjanak előre védősze-

rekről és porozzák be rögtön az összes fürtöket, a mint a baj legkisebb jelet észreveszik.

A rézkénpor nem csak óvszer hanem meg is gyógyítja a kevéssé megáradott fürtöket.

A rézkénpor nem bűdösíti úgy el a mustot, mint a tiszta kénpor és így a szüret értékét a biztos védekezés dacára sem csökkenti.

Magyarország sok millió forintot fektetett be pusztult szőlői felújításába és új szőlők ültetésébe. Ennek a sok milliónak a hasznát, a gyümölcsét veszélyezteti a szőlők két betegsége a peronospora és az oídium. D: a szőlősgazdának megvan a biztos fegyverük a dr. Aschenbrandt-féle borbói porban és a rézkénporban a betegségek ellen.

Tessék igénybe venni. A «Borászati Lapok» kiadóhivatala (Budapest, Köztelek, Üllői út 25.) szívesen és díjtalanul küldi meg „A peronospora és az oídium” című füzetet, amely részletesen tanít meg a védekezésre. Tessék egy levelezőlapon a laphoz fordulni.

Irodalom.

— „A Magyar Könyvtár” most küldi szét márcziusi füzetét, melyek ismét hal értékes számmal gyarapítják e nagybecsű vállalatot. Mindenekelőtt folytatódik Petőfi költeményeinek illusztrált kiadása; ezúttal a helység kalapácsa és János vitéz van egy vaskos füzetbe foglalva, melyet Telegdi László rajzai, egy igen szép Petőfi-arckép, továbbá Banóczy Józsefnek magvas bevezetése és jegyzetei tesznek érdekessé. Egy másik füzet

Jókai néhány novelláját tartalmazza; a „Nyulj hozzá” cz. hosszabb elbeszélés, mely a füzetet megajátja, valamint a többiek is eddigelő nem jelentek meg. A külföldi klasszikusok közül most Aisshylost adja a „M. K.”, még pedig az Orestea-trilogia legszebb részét, az „Agamemnon”-t, Váradi Antal poétikus fordításában, a székeségos magyarzatokkal és jegyzetekkel. A legújabb elbeszélő irodalom is képviselve van az új sorozathoz a külföldi két, a magyar egy füzettel. Quindálól, a népszerű angol regényírótól, a ki oly műsterien tudja rajzolni az olasz népeleletet, a „Tonía” című olasz tárgyú elbeszélést fordította le T. Fenyvessy Szörényi asszony, míg a Francia Elbeszélők Társának III. sorozataképen Ambrus Zoltán és Hevesi Sándor Edmund About, Gustave Mendés, Villiers de L'Isle-Adam és Maxime Paz egy-egy munkáját tolmácsolták. Végre a mai magyar elbeszélők közül Tábori Róbert jelenik meg egy füzetnyi „Külföldi Történetek”-kel, a hol eszt. fantasztikus, édeskesnel-éredkesebb meséjű históriát mesél el rendkívül elevenen és őtletesen. A „M. K.” egy-egy száma 15 kr. Az eddig megjelent füzetek jegyzékét ingyen küldi meg a kiadóhivatal: Wolbamer F. és Fiai (Arassyt-ut 21.)

Füzetes szerkesztő **Dr. Árpád Árpád** ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly**

Házeladás.

A Völgy-utca 48 számú cseréppel fedett ház, udvarral és nagy kerttel eladó.

Büvebbet **Roheim** cégnél.

A SZŐLŐK VEDELME

PERONOSPORA és az OIDIUM ellen

a legbiztosabb, a legegyszerűbb és a legolcsóbb a

Dr. Aschenbrandt-féle porok által.

A DR. ASCHENBRANDT-FÉLE „BORBÓI POR”

a peronospora biztos és olcsó ellenszere, kitűnően tapad a levélre nem pörköl.

A port a vízbe szitáljuk és kész az oldat. Az első permetezéshez egy hl. vízre kell 1 kg.; a második és harmadik permetezéshez 1½ kg. por. Az évi szükséglet egy kat. hold szőlőre 22—25 kg. A borbói por ára: 5 kgos zsakokban a kg. 80 fillér; 10 kgos zsakokban a kg. 80 fillér; 50 kgos zsakokban a kg. 76 fillér. Használata olcsóbb és kényelmesebb, mint a tiszta rézgáliczé.

A Dr. Aschenbrandt-féle „Rézkénpor”

az oídium biztos és olcsó ellenszere.

A port a fújtatókba öntjük és porozunk vele. A mustot nem bűdösíti: 1/3-dal kevesebb fogy, mint a tiszta kénporból. A rézkénpor ára: 5 kgos zsakokban a kg. 56 fillér; 10 kgos zsakokban a kg. 56 fillér; 50 kgos zsakokban 52 fillér. Háromszori porozáshoz az évi szükséglet a kat. hold 12—15 kg. Az árak Budapesti a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” vasúti raktárában értendők.

Gépek a védekezéshez: Magyar gyártmányú permetező a drb 32 korona; francia Vermorel-féle permetező 40 korona. — Magyar gyártmányú hálai porozó 28 korona; francia Vermorel-féle hálai porozó 36 korona. Kézi fújtató, igen jó 10 korona.

Megrendelhető: A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetnél” Budapest, Alkotmány-utca 31. sz. A „Borászati Lapok” kiadóhivatalánál Budapest, Üllői-út 25. sz. — Megrendeléseket elfogad:

Késnarky Béla Zombor.

Ismerető füzeteket, használati utasítást küld a „Borászati Lapok” kiadóhivatala Budapest, Üllői-út 25. sz.

A magyar kir. államvasutak menetrendje.

Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

— Érvényes 1899. évi október 1-jétől. — Gültig vom 1ten Oktober 1899. —

Oda		Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.										Vissza	
K. expr. I.		SZ. SZ. I. II.	gy. sz. I. II.	SZ. SZ. I. III.		SZ. SZ. I. III.		K. expr. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.	gy. sz. I. II.	SZ. SZ. I. III.	V. sz. I. III.
8.14	7.00	7.11	2.40	3.00	3.30	3.30	BUDAPEST k. p. u.	8.20	7.05	10.30	1.05	7.35	
	8.14	1.09	5.57	9.00	1.00	1.00	BUDAPEST k. p. u.	8.38	5.20	9.46	2.20	2.20	
3.31	1.46	4.00	6.09	5.00	5.00	5.00	SZABADKA	8.33	10.53	7.47	9.34	1.45	
	2.14	4.48	1	3.08			Csanádyar		10.25	7.02	1	1.18	
	2.34	5.26	6.41	6.34			Bács-Tonolya		10.03	6.30	9.02	12.59	
	2.58	6.07	6.58	7.02			Hegyesh-Feketehegy		9.33	5.42	8.46	12.30	
	3.15	6.30	7.11	7.22			Vérbász		9.12	5.12	8.33	12.12	
	3.36			7.42			Órkeér		8.47			11.53	
	3.53			8.01			Kiszécs		8.27			11.36	
4.53	4.14		7.56	8.20	8.20	8.20	UJVIDÉK	ind.	7.57	8.02	7.50	11.14	

Oda		Szabadka—O-Eecse.				Vissza	
V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.		
5.10	1.55	ind.	SZABADKA	erk.	8.54	5.42	
5.38	2.23		B-kova		8.27	5.15	
7.00	8.45	erk.	ZENTA	ind.	7.01	3.55	
8.12	5.42		Ada		6.06	2.39	
8.35	5.57		Molod		5.45	2.22	
8.55	6.17		Vás. P. v. sz. álló		5.18	1.57	
9.21	6.43	erk.	O. P. v. sz. álló	ind.	4.48	1.30	

Oda		O-Becse—Ujvidek.				Vissza	
SZ. SZ. I. III.	V. sz. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I. III.	SZ. SZ. I. III.		
4.40	10.15	ind.	O-BECSE	erk.	12.43	7.44	
5.05	10.49		Bács-Földvár		12.16	7.22	
5.27	11.28		Csúteg		11.47	7.03	
5.49	12.00		Zsiblya		11.03	6.37	
6.01	12.22		Gosped nec		10.34	6.21	
6.30	1.01		Temerin		10.10	6.04	
6.39	1.13		Jarek		9.40	5.46	
6.53	1.30	erk.	VASKAPU	ind.	9.21	5.31	
7.01	1.38	ind.	VASKAPU	erk.	9.13	5.23	
7.24	2.05	erk.	UJVIDEK	ind.	8.45	5.00	

Oda		Szeged-Rokus—Zenta.				Vissza	
V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.		
4.15	2.10	ind.	SZEGED-ROKUS	erk.	9.32	5.59	
4.40	2.34		Röske	ind.	9.09	5.37	
4.58	2.53	erk.	HORGOS (136)	ind.	8.50	5.19	
5.01	3.12	ind.	Horgos		8.38	5.11	
5.20	3.31		Bács-Mattonos		8.20	4.53	
5.43	3.54		O-Kaniza		8.06	4.39	
6.05	4.15		Adonjan		7.37	4.15	
6.30	4.40	erk.	ZENTA	ind.	7.10	3.50	

Oda		Ujvidek—Titel.				Vissza	
SZ. SZ. I. III.	V. sz. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I. III.	SZ. SZ. I. III.		
9.00	5.10	ind.	UJVIDEK	erk.	7.09	1.48	
9.23	5.38	erk.	VASKAPU	ind.	6.42	1.25	
9.30	5.48	ind.	VASKAPU	erk.	6.13	1.20	
9.58	6.32		Káty		6.11	1.02	
10.09	6.35		Tissa-Kálmánfalva		5.46	1.24	
10.26	6.57		Kovács-Szt. Iván		5.28	1.26	
10.39	7.15		Vilvagy-Gárdánovozás		5.07	1.21	
10.52	7.31		Lok		4.51	1.15	
11.05	7.47	erk.	TITEL	ind.	4.36	1.145	

Oda		Baja—Ujvidek.				Vissza	
V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.		
5.45	2.30	ind.	SZABADKA	erk.	9.37	1.10	10.30
6.29	3.12		Óktelep		9.13	12.35	9.52
7.15	3.46	7.54	Bács-Almás		8.27	12.10	9.23
7.22	3.52	8.00	Almás		8.21	11.55	9.00
7.59	4.20	8.32	Bikitty-Dorsod		7.54	11.28	8.28
8.40	4.50	9.08	BAJA	nd.	7.12	10.50	7.25

Oda		Hegyesh-Feketehegy—Palánka.				Vissza	
V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.		
8.56	3.30	ind.	HEGYESH-FEKETEHEGY	erk.	7.56	12.14	
9.19	3.56		Teleszka		7.34	11.48	
9.34	4.23		Kula		7.22	11.34	
9.46	4.48		Bélapusza		7.06	10.51	
10.00	4.59		Torza		6.52	10.35	
10.26	5.30		Despót-Szt. Iván—Pivnieza		6.37	10.15	
10.44	5.55		Szilbás		6.08	9.39	
10.56	6.29	ind.	GAJDÖBRA	erk.	5.56	9.25	
11.23	4.45	7.00	erk. PALANKA	ind.	5.08	8.30	3.50

Oda		Baja—Ujvidek.				Vissza		
V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.			
4.00	1.15	ind.	BAJA	erk.	9.15	6.50		
4.11	1.25	ind.	Bajaszállás	erk.	9.08	6.42		
4.25	1.38		Vaskút		8.53	6.26		
4.51	2.01	Gara		8.32	6.00			
5.09	2.16	Rigyica		8.17	5.35			
5.37	2.39	Sztanisics		8.00	5.12			
5.56	2.56	Gálova		7.36	4.40			
6.15	3.14	Nemadcs		7.15	4.16			
6.25	3.23	erk.	Zombor (élt.)	ind.	7.05	4.06		
3.01	7.00	3.51	ind.	erk.	6.30	11.30		
3.11	7.06	3.58			6.23	11.22		
3.20	7.16	4.10			6.14	11.13		
3.30	7.25	4.21			6.06	11.05		
3.36	7.39	4.37			5.52	10.51		
4.06	7.58	4.58			5.37	10.36		
4.35	8.19	5.23			5.12	10.11		
5.11	8.44	5.48			4.58	9.59		
5.25	8.58	6.02			4.32	9.32		
5.40	9.16	6.24	ind.	GAJDÖBRA	erk.	4.14	9.12	
6.00	9.30	6.38		Bulkesz		1.00	8.58	
6.22	9.45	6.55		Petrovics-Glozsán		1.49	8.47	
6.51	10.10	7.24		Futak		3.10	8.18	
7.14	10.31	7.47	erk.	UJVIDEK	ind.	2.15	7.55	

Oda		Szabadka—Dálja.				Vissza		
V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.			
4.50	2.05	6.32	ind.	SZABADKA	erk.	8.47	1.26	10.40
5.20	2.29	7.05		Tavankút		8.17	1.03	10.10
5.49	2.49	7.33		Bajmok		7.55	12.47	9.47
6.28	3.20	8.17		Nemes-Militics		7.04	12.09	8.55
6.55	3.41	8.41		ZOMBOR		6.46	11.54	8.34
7.22	4.02	9.09		Priglevicza-Szent-Iván		6.14	11.27	8.00
7.39	4.16	9.27		Szonta		5.56	11.12	7.39
7.54	4.28	9.42	erk.	GOMBOS	ind.	5.40	10.59	7.34
9.28	5.25	10.57	ind.	ERDŐD	erk.	4.15	9.59	6.90
9.44	5.37	11.12	erk.	DÁLJA	ind.	4.00	9.45	6.45

Oda		Szeged-Rokus—Szabadka.				Vissza						
SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.	SZ. SZ. I. III.		V. sz. I.	SZ. SZ. I. III.							
8.27	8.10	11.56	4.43	8.43	ind.	SZEGED-ROKUS	erk.	7.01	11.25	3.43	7.45	12.18
8.44	8.27	12.15	5.00	9.09		Röske	ind.	6.42	11.03	3.26	7.30	12.01
8.59	8.40	12.32	5.14	9.36		HORGOS	ind.	6.25	10.45	3.11	7.16	11.46
9.12	8.05	12.48	5.27	9.56		Királyhalom		5.58	10.27	2.55	7.02	11.31
9.28	9.11	1.06	5.41	10.17		Palocs		5.43	10.10	2.43	6.61	11.18
9.40	9.32	1.20	5.52	10.35	erk.	SZABADKA	ind.	5.26	9.51	2.28	6.37	11.03

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Állomány. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt. Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Oblát Károly könyvnyomdájában, Zomborban.